

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΕΥΕΡΓΕΤΩΝ

Ο ΒΑΡΒΑΚΗΣ

Από Λεοντίδης, Βαρβάκης. Τα πουλιά με τ' άγρια μάτια. Μιά δραματική σκηνή στο καράβι του Βαρβάκη. Η άποψη «Φριγκαδέλα». Οι Τούρκοι κυνηγούν το Βαρβάκη. Τα χίλια ρούβλια της Μεγάλης Αικατερίνης. Το μαύρο χαβιάρι. Η κτήτης τριών νήσων. Το τάξιμο. Η ιστορία του Βαρβακείου Λυκείου κ.τ.λ. κ.τ.λ.

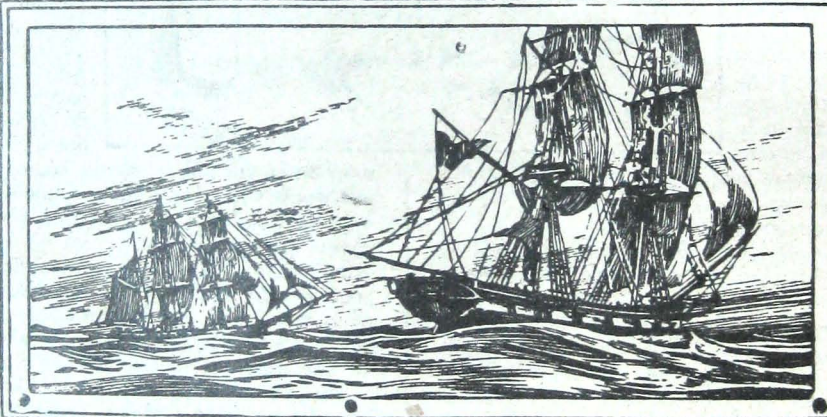

ιδρυτής του γνωστοτάτου Βαρβακείου Λυκείου Ιωάννης Βαρβάκης, του οποίου το άγαλμα στολίζει την είσοδο του Ζαπτείου πάρκου, ύπληξε μιά από τις πιο μεγάλες και πιο ενδιαφέρουσες Έλληνικές φυσιογνωμίες του παρελθόντος. Γεννήθηκε στα Ψαρά, κατά τα μέσα του 18ου αιώνας, από ναυτική οικογένεια. Το επώνυμο του πατέρα του ήταν Λεοντίδης, ο Ιωάννης όμως επονομάστηκε Βαρβάκης για την εξής ατία: Στα Ψαρά, στους ψηλούς βράχους, ζούν άφθονα κάτι πουλιά, που έχουν άγρια μάτια και λέγονται «βαρβάκια». Είνε ένα είδος κοικουβάγιας. Έπειδή λοιπόν ο Ιωάννης Λεοντίδης είχε από μικρός βλοσυρά μάτια, σαν των πουλιών αυτών, τα άλλα παιδιά τον παρανόμασαν Βαρβάκη και το παρατσούκλι αυτό τοήμεινε.

Ο Ιωάννης Βαρβάκης, ακολουθώντας το επάγγελμα του πατέρα του, έγινε έμποροπλοίαρχος και διακρίθηκε για την τόλμη του στους θαλασσίους κινδύνους και την ικανότητά του.

Κατά το 1770, οι Ψαριανοί, ύποκινούμενοι από την Αυτοκράτειρα της Ρωσίας Αικατερίνη τη Μεγάλη, έπαναστάτησαν κατά της Τουρκίας. Η πονηρή εκείνη γυναίκα είχε ύποσχεθή στους Έλληνες την ελευθερία τους και ο Βαρβάκης, ένθουσιασμένος και φλεγόμενος από πατριωτισμό, εξώπλισε την ιδιόκτητη μπαρσάρα του και σήκωσε παντίερα επαναστατική. Στο καράβι του ο καπετάν-Βαρβάκης είχε ναύτες όλο Ψοριακούς, τολιμηρά και άφροισωμένα παλληγκάρια. Πόσο τον αγαπούσαν και τον έσέβοντο μάς το δείχνει το ακόλουθο επεισόδιο:

Κάποτε, στα 1774, το καράβι του Βαρβάκη ταξείδευε στα παράλια της Μικρασίας, έχοντας στο άμπάρι του άλυσσοδεμένους, άρκετους αιχμαλώτους Τούρκους και Έβραίους. Μιά μέρα, ενώ ο Βαρβάκης βρισκότανε ξεπλωμένος στην καμπίνα του, άξαφνα άκουσε θόρυβο, φωνές και άντάρα στο κατάστρωμα. Πετιέται έξω και βλέπει ένα θέαμα άπροσδόκητο: όλους τους ναύτες του ώπλισμένους με σπαθιά και τοκκούρια, έτοιμους να κατασφάξουν τους αιχμαλώτους! Όθωμανοί και Έβραίοι, άνυπεράσπιστοι, γονατισμένοι, με θρήνους, έκέτευαν τους ναύτες να σπλαγισθούν τη ζωή τους: «—Αμάν! Αμάν!»

Ο μεγαλόψυχος Βαρβάκης τότε ύψωσε επιτακτική τη βοερή φωνή του:

—Άλ! διάταξε, μην τολμήση κανείς να βάλη χέρι σε αιχμάλωτο!... Οι άνθρωποι αυτοί οι σιδεροδεμένοι, δεν είνε έχθροί μας πειά! Είνε δυστυχισμένοι ικέται! Η ζωή τους κρέμεται από το λαιμό μου κι' έχω να δώσω λόγο στο Θεό γι' αυτούς!... Αν επιμένετε όμως να εκτελέσατε τον άπάνθρωπο σκοπό σας, μπορείτε να τον εκτελέσετε, άλλ' όμ' εδω στο καράβι μου, που είνε κομμάτι από το ιερό έδαφος των Ψαρών. Θά τους βγάλω εκεί έξω (και έδειξε τη Μιτυλήνη), θά τους λύσω τα δεσμά και θά τους δώσω όπλα. Εκεί μονάχα, κι' έτσι άρματωμένοι μπορείτε να τους θεωρήσετε έχθρούς σας. Μέσα στο πλοίο μου όμως δεν θ' αφήσω πετέ να σφαχθούν άνθρωποι ύοπλα, σαν πρόβατα!

Τότε οι ναύτες αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν το άπαισιο σχέδιο τους και να οδηγήσουν πάλι τους αιχμαλώτους στο άμπάρι.

Αργότερα ο Βαρβάκης, θέλοντας να δοξάση περισσότερο την Ψαριανή σημαία, έπούλησε τη μπαρσάρα του, έμάζεψε και όση άλλη περιουσία είχε και έπεχείρησε να ναυπηγήσει ένα μεγάλο καράβι, τρικάταρτο. Όταν το είδαν έτοιμο οι Ψαριανοί, έσάστισαν και για το μέγεθός του το όνόμασαν «Φριγκαδέλα». Η ναυπήγησίς του είχε συντελεσθή γρήγορα και χωρίς κανένα έμπόδιο. Την ήμερα όμως που θ' έορριζαν στη θάλασσα παρ' όλιγον να συντριφθή, Εύτυχώς όμως έσώθη και μόνον εκάθησε στην άμμουδιά.

Χρειάστηκε λοιπόν να κοπιάση πάρα πολύ ο άκατάδραμος Βαρβάκης (και πολλοί άλλοι, που έτρεξαν πρόθυμα να βοηθήσουν) για να μη χαθή το όραίο τρικάταρτο.

Στις στιγμές των μεγάλων άγώνων και του κινδύνου ο θεοσεβής Βαρβάκης έταξε ν' άφιερώσει ένα μικρό άσημένιο καράβι στον Άγιο Παναγιώτη του Αιγαίου. Το τρικάταρτο έσώθη τότε, άλλ' ο σκοπός του πατριώτη ναυτικού άπέτυχε. Και να πώς:

Μόλις έπεσε το πλοίο στα νερά και τοποθετήθηκαν άπάνω του η κανόνα, η Μεγάλη Αικατερίνη έκλεισε εϊρήνη με τους Τούρκους και έγκατέλειψε τους Έλληνες στην τύχη τους, δηλ. στην εκδίχησή τους νία των Όθωμανών.

Άλλ' ο Βαρβάκης, χωρίς να το λογασιάση, εξέπλευσε άμέσως για την Κωνσταντινούπολη, με την έλπίδα η να πουλήση το πλοίο του, να το φέρη στη Μαύρη Θάλασσα. Η Πύλη όμως, μόλις το καράβι του Βαρβάκη άραξε στην Πόλη, διέταξε να το κατάρχουν και να το συλλάβουν... Μόλις άντελήφθη ο Ψαριανός καπετάνιος και οι οί χωροφύλακες, έφυγε και τρέχοντας έφτασε στη Ρωσική Πρεσβεία και ζήτησε άσυλο. Το πλοίο του όμως το εδήμησαν οι Τούρκοι και το έρμυούλκησαν στο Ναύσταθμό τους.

Ο δυστυχής Βαρβάκης έμεινε έτσι χωρίς περιουσία και, πιορότερο, χωρίς καμιά προστασία στην Κωνσταντινούπολη. Ο πλοίαρχος προσεφέρθη να του διευκολύνη την έξοδο απ' την Τουρκία για να πάη στη Ρωσία και ζητήσει το έλεος της Αυτοκρατορίας. Ύστερ από χρόνια διηγόταν ο ίδιος τις ακόλουθες περιπέτειές του:

«Μόλις έφτασα στη Ρωσική πρεσβείουσα, έλεγε, η πρώτη μου φροντίδα ήταν να δανειστώ ρούχα και παπούτσια για να μη πέρουν για ζητιάνο. Για τη δυστυχία μου, η Αυτοκράτειρα βρισκόταν τότε στο Τσάρκοε Σέλο. Εκεί λοιπόν αναγκάστηκα να πάω πεζός (αφού δεν είχα να πληρώσω άμάξι), για να δώσω την αναφορά μου.

Έπειδή τα παπούτσια που έφρουσα ήσαν δανεικά, πολλές φορές περπατούσα και ξεπόλυτο, για να μην τα λυώσω και άναγαστώ να τα πληρώσω κανονικά. Τρεις φορές έκανα το δρόμο αυτό, τρεις αναφορές έδωσα, άλλ' απάντησι καμιά δεν έπηρα...

Μιά μέρα, άγανακτισμένος, μιλούσα σ' ένα Έλληνα καφενείο πολύ μικρό, άναθεματίζοντας Έλληνιστή τη ζωή και την ώρα που γεννήθηκα. Στι δίπλανο τραπέζι καθότανε ένας Ρώσος, ο οποίος έρώτησε αν αν από τους Έλληνες τί λέω. Και όταν του διηγήθηκα τα βιβανά μου, με παρηγόρησε και με συμβούλευσε να παρουσιάσθω την άλλη μέρα στο Παλάτι, με τη διαβεβαίωσι ότι τη φορά αυτή δεν θ' άποχρισθώ. Και ο άγνωστος εκείνος Ρώσος έφυγε, χωρίς να πη τ' όνομά του.

Την άλλη μέρα ξαναπήγα στο Παλάτι, χωρίς πολλές έλπίδες. Μόλις όμως έπρόφερα τ' όνομά μου, με έμπασαν άμέσως στον ύποσπιστή. Ύστερ από λίγες στιγμές με διατάξαν να παρουσιασθώ στην Αυτοκράτειρα. Μπαίνω συγκινημένος, και τί βλέπω; Το χθεσινό άγνωστο του καφενείου, με μεγάλη τώρα στρατιωτική στολή, με το στήθος φορτωμένο παράσημα, όρθιο στο πλάγι της Μεγάλης Αικατερίνης! Η δειλία μου είχε παραλύσει τη γλώσσα, άλλ' η Αυτοκράτειρα μου έδωσε θάρρος να μιλήσω ελεύθερα. Έζήτησα συγγνώμην γι' τη χθεσινή παραφορά μου και διηγήθηκα όλα μου τα βιβανά. Αυτοκράτειρα μου δίνει ύποσχέσεις, της φιλώ το χέρι και φεύγω...

Την άλλη μέρα λαμβάνω χίλια ρούβλια για να εξοικονομήσω τις ανάγκες μου και μια άδεια να φαρεύω ελεύθερα στην Κοσμία Θάλασσα ά δευρεύχους (δηλ. το θαυμάσιο εκείνο ψάρι, από το όποιο βγαίνει το ξακουμένο Ρωσικό μαύρο χαβιάρι). Να φαρεύω με όσες βάρκες θέλω, χωρίς να πληρώνω φόρο!... Τότε έμπαθα ότι ο άγνωστος του καφενείου, ο προστάτης μου, ήταν ο πλοίαρχος της Αυτοκρατορίας.

Επέστρεψα στην Πετρούπολη, έδωσα τα δανειστά ρούχα και παπούτσια, άγόρασα μύτες και ζώνια για τις όχθες της Κοσμίας, για το Άστραχάν.»

Στάς άρχας ο Ιωάννης Βαρβάκης έχρηματισμένον τα χίλια ρούβλια για να φαρμακώση βότκα, την άποψη έστειλε σε άλλα μέρη και εκέρδιζε άρκετά... Δέν πέρασε όμως πολύς καιρός και ο έστρωτος Έλληνας είδε ότι η εκμετάλλευσις του πλοίου της Κοσμίας Θάλασσας ήταν έλαχείρησις πιο έπακροδής και έδωκε...

ένεργεια την άδειά του. Εμίσησε ανθρώπους και φαρμάκους, έμπορεύτηκε έντατικά τὸ μαύρο χαβιάρι — περιζήτητο γιὰ τις «ζακωποιές» τῶν πλουσίων Ρώσων — καὶ ἐκέρδιζε πολλά. Ἐτοί σε λίγα χρόνια ὁ Ἰωάννης Βαρθάκης έγινε πλούσιος, ἀγόρασε δικές του βάρκες καὶ έγινε ἰδιοκτήτης τριῶν νησιῶν, πού βρίσκονται μέσα στήν Κασπία Θάλασσα.

Ὁ Βαρθάκης ἐξέτελεσε μεγάλα ἔργα στὸ Ἀσραχάν, γιὰ τὰ ὅποια ἔδωκεν 1.509.000 ρούβλια. Ὁ Αὐτοκράτωρ Ἀλέξανδρος Α' τὸν ἐτίμησε μὲ ἀνώτατο πρῶτισμα καὶ διέταξε νὰ ἐγγραφῆ τ' ὄνομά του στὴν «Ἐνάτη Βίβλος τῶν Ρωσικῶν οἰκοσήμεων».

Ὅταν ξέσπασε ἡ Ἐπανάστασις τοῦ 1821, ὁ Ἰωάννης Βαρθάκης ἀνοίγει τὴν κάσσα του, ἐξοδεύοντας ἀλύττητα γιὰ τις ἀνάγκες τοῦ Ἀγῶνος. Ἀπὸ μιάς ἀρχῆς ἔστειλε στὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη 400.000 φράγκα γιὰ τὴν ἔξαγορά Ἑλλήνων αἰχμαλώτων. Θέλοντας ὅμως νὰ παρακολουθῆ ἀπὸ κοντὰ τὸν Ἐθνικὸν Ἀγῶνα, κατέβηκε στὴν Ἑλλάδα, ἂν καὶ γέρως πειά. Βρισκόμενος στὴ Ζάκυνθο, ὅταν ἐκατάλαβε ὅτι πλησιάζει ὁ θάνατός του καὶ στὶς 10 Ἰανουαρίου 1825 ἔγραψε τὴ διαθήκη του. Τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς περιουσίας του — ἄφησε στὸ Ἑλληνικὸ Ἔθνος καὶ τὸ ὑπόλοιπο γιὰ τὴν ἔξαγορά τῶν αἰχμαλωτισμένων οἰκογενειῶν. Στὴ διαθήκη αὐτὴ ὠρίζε νὰ ἰδρυθῆ καὶ Λύκειο «πρὸς ἐκπαίδευσιν τῆς Ἑλληνικῆς νεολαίας». Μετὰ δύο μέρες ὁ Ἰωάννης Βαρθάκης πέθανε καὶ ἐτάφη στὴ Ζάκυνθο.

Κατὰ τὸ 1870 συνεστήθη μιά μεγάλη Ἐπιτροπή, προεδρευομένη ἀπὸ τὸ ναύαρχο Κ. Νικόδημο, γιὰ νὰ φροντίσῃ νὰ ἰδρυθῆ τὸ Λύκειο, δηλ. νὰ χτισθῆ τὸ οἰκοδομημῆ του. Γρήγορα ἐχτίστηκε μὲ δαπάνη 440.500 δραχμῶν, ποσό μεγάλο γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη. Σ' αὐτὸ ἐγκατεστάθησαν δύο δημόσια γυμνάσια. Στὰ 1886, ἐπὶ Κυβερνήσεως Τρικούπη, ἀπεφασίσθη ἡ ἰδρυσις πρακτικῶν λυκείων μὲ τὸ ὄνομα «Βαρθάκειον», κατὰ μίμησιν τῶν Γερμανικῶν «πρακτικῶν γυμνασίων». Πρῶτος διευθυντῆς του διορίσθη ὁ Θεόδωρος Νέγγης, καθηγητῆς τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν. Μὲ τὴν ἰδρυσι τοῦ Πρακτικῶν τούτου Λυκείου ἀρχισε ἡ εἰσαγωγὴ ἐκπαιδεύσεως γιὰ τὴν προπαρασκευὴ μαθητῶν τοῦ Πολυτεχνείου καὶ τῶν στρατιωτικῶν σχολῶν. Τὸ Βαρθάκειο Λύκειο συντηρεῖται ἀπὸ τοὺς τόκους τοῦ κληροδοτήματός πού εἶνε κατατεθειμένο στὴν Ἐθνικὴ Τράπεζα καὶ ἀνέρχεται σὲ 1.671.940 δραχμῶν καὶ 70 λεπτά διὰ τὴν ἀρξίθειαν! Τὸ διάταγμα τῆς 26 Φεβρουαρίου 1843 ὀρίζει νὰ μείνῃ τὸ κεφάλαιο αὐτὸ ἀπείρηχτο «ἀδιάπτως».

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

ΕΝΑ ΘΡΑΙΟ ΑΝΕΚΔΟΤΟ ΤΗΣ ΔΟΥΚΙΣΣΗΣ ΑΛΜΠΑΝ

Ἡ δούκισσα ντὲ Σαιντ-Αλμπάν, ἡ ὁποία ἐθεωρεῖτο ὡς μία ἀπὸ τις ὠραιότερες γυναῖκες στὴ νεότητά της, εἶχε χρηματίσει ἠθοποιός. Φτωχὴ καὶ ἄσημη, καθὼς ἦταν, ἔπαιζε σ' ἓνα συνοικιακὸ θέατρο, κερδίζοντας μόλις τριάντα σελλίνια τὴν ἐβδομάδα.

Ἐνα χειμῶνα, ὁ θίασος στὸν ὁποῖον ἐργαζόταν, ἀπεφάσισε νὰ κάμῃ μιά «τουρνέ» σὲ διάφορες ἐπαρχιακές πόλεις τῆς Ἀγγλίας. Στὸ Λίβερπουλ, ἡ νεαρὰ ἠθοποιὸς ἔκαμε τὴν πρώτη της ἐμφάνισιν σ' ἓνα ρομαντικὸ δρῆμα, ὅπου ὑπεδύετο τὸν ρόλο μιάς μικρῆς φτωχῆς ὀρφανῆς, χωρὶς κανένα φίλο ἢ προστάτη.

Σὲ μιά σκηνὴ τοῦ ἔργου αὐτοῦ ἓνας ἄκαρδος ἔμπορος κτεδῖωσε τὴν φτωχὴ κόρη γιὰ κάποιον χρῆος της, ἀπειλώντας τὴν πὼς θὰ τὴν ἐκλείνει στὴ φυλακὴ, ἂν δὲν παρουσιαζόταν κανένας γνωστός της νὰ ἐγγυηθῆ γι' αὐτήν.

— Τότε, δὲν μοῦ μένει πειά καμμιά ἐλπίς! ἀνέκραξε ἡ ὀρφανή. Δὲν ἔχω κανένα φίλο σ' αὐτὸν τὸν κόσμον!...

Τὴν ἴδια στιγμὴ ἓνας ναύτης ὄρμησε ἀπὸ τὴ γαλαρία, διέσχισε τὴν πλατεία, πῆδησε πάνω στὴ σκηνὴ καὶ ἔπεσε στὰ πόδια τῆς ἠθοποιῶ. Κατόπι σηκώθηκε, ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ ἠθοποιῶ, πού ὑπεδύετο τὸν ἔμπορο, τοῦ κατάρθε μερικὰ γρονθοκοπήματα καὶ τέλος, γυρίζοντας πρὸς τὴν Ἀλμπάν, τῆς εἶπε:

— Ἐχετε ἓναν φίλο, δεσποινίς, καὶ ὁ φίλος αὐτὸς εἶμαι ἐγὼ! Εἶμαι πρόθυμος νὰ ἐγγυηθῶ γιὰ σᾶς!

Φαντάζεσθε τὸ πανδαμόνιο πού ἐπηκολούθησε. Οἱ θεατὰ γελοῦσαν, χειροκροτοῦσαν, ἐφώναζαν... Καὶ ἐδέησε νὰ ἐπέμβῃ ὁ ἴδιος ὁ διευθυντῆς τοῦ θεάτρου, νὰ ἐξηγήσῃ στὸν ναύτη τί συμβαίνει, γιὰ νὰ πεισθῆ ὁ ἄγγελος καὶ ἀγαθὸς νέος νὰ κατέβῃ ἀπὸ τὴ σκηνή!...

ΑΚΡΟΝ ἌΩΤΟΝ ΤΕΡΑΤΟΛΟΓΙΑΣ

Κάποιος Γασκόνος τερατολόγος ἐξαπατᾷ ὅτι κατήγεται ἀπὸ τόσο καλὰ οἰκογένεια, ὥστε ἐπλήρωσε ἀκόμη τοὺς τόκους κάποιου δανείου πού εἶχαν σινάψει οἱ πρόγονοί του γιὰ νὰ μωρέσουν νὰ πᾶν... στὴ Βηθλεὲμ καὶ γὰ προσφέρουν δῶρα στὸν νεογέννητο Χριστό!...

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΑΣΤΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Γνωστός Ἑλλήν διπλωμάτης, ὁ ὁποῖος δρούσε πάντα διπλωματικῶς... στὴν Ἀθήνα, συνήθιζε νὰ φορῆ τὸ μονόκλ του πότε στὸ ἓνα καὶ πότε στὸ ἄλλο μάτι. Ὁ βλακώδης αὐτὸς ξιπασμός του ἔκαμε τόση ἐντύπωσιν στὸν κ. Κονδύλη, ὅταν κατὰ τὸ 1926 ἦταν Προσθηπουργός, ὥστε νὰ τοῦ πῆ μιά μέρα:

— Βοὲ ἀδερφέ, φορεῖς τὸ μονόκλ γιὰ νὰ βλέπῃς ἢ γιὰ νὰ... σὲ βλέπουν;

Πρὸ πινος καιροῦ ὑπῆρχε στὴν Κεφαλλονιά ἓνας περίεργος τύπος, Ζεντιλίνης ὀνομαζόμενος, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε ἐργασία. Οἱ πολιτικοὶ τοῦ τόπου, μὴ ἔχοντας κάποτε ποῦ νὰ τὸν διορίσουν, τὸν ἔστειλαν ἄμισθο πρόξενο σὲ μιά μικρὴ πόλιν τῆς Ἰταλίας.

Δὲν ἔμεινε ὅμως καὶ πολὺν καιρὸ ἐκεῖ ὁ Ζεντιλίνης. Καὶ μιά μέρα τὸν ξαναἶδαν νὰ γυρίζῃ ἄξαρτα στὴν Ἀθήνα, νὰ παρουσιάζεται στὸ Ὑπουργεῖο τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ νὰ ὑποβάλλῃ τὴν παρτίκη του.

Ἐκκληκτος ὁ Ὑπουργός τὸν ρώτησε:

— Μὰ σὺ χάλιασες τὸν κόσμον νὰ διορισθῆς, γιὰτί παρατεῖσαι τώρα;

— Ἐτοί.

— Γιατί ἔτοι; Μήπως δὲν περνοῦσες ἀρχετὰ καλὰ ἐκεῖ;

— Δὲν λέω ὄχι, ἀλλὰ στὴν πόλιν πού με στείλατε δὲν ὑπῆρχε κανένας Ἑλληνας ὑπῆκοος.

— Τόσο τὸ καλύτερο γιὰ σένα. Δὲν θὰ εἶχες καὶ σκοτούρες.

— Μάλιστα, ἀλλὰ οἱ Ἰταλοὶ, ὅταν γίνεται καμμὴ κλοπὴ ἐκεῖ, λένε πάντοτε πὼς «οἱ Ἕλληνες τὴν ἔκαναν». Καὶ ἐπειδὴ δὲν ὑπῆρχε στὴν πόλιν αὐτὴ κανένας ἄλλος Ἑλληνας, ἂν γινόταν κλοπὴ, θὰ λέγανε ἀσφαλῶς ὅτι... τὴν ἔκανα ἐγὼ!

Στὴν Κρήτη ζῆ ἀκόμα ἓνας παλαιὸς ἀγωνιστῆς, Μαλανδράκης ἢ Ζωριὸς ὀνομαζόμενος, ὁ ὁποῖος ἦταν πλοίαρχος κατὰ τοὺς Κρητικὸς ἀγῶνας καὶ προσέφερε μεγάλας ὑπηρεσίας στὴν πατρίδα του μὲ τὸ πλοῖο του, τὸ ὁποῖο ἔθετε πάντα στὴ διάθεσιν τῶν ἐπαναστατῶν.

Ὅταν ὁ πρίγκηψ Γεώργιος κατῆλθε ὡς Ἡγεμὼν τῆς Κρήτης, ἐκτιμώντας τὴς ὑπηρεσίας τοῦ Κρητὸς αὐτοῦ πλοίαρχου, τὸν διώρισε Λιμενάρχη Χανίων.

Ὁ Κανεβάρο ὅμως, Ἰταλὸς ναύαρχος καὶ πρόεδρος τῶν ξένων ναυάρχων, ὑπὸ τὴν ἐξουσία τῶν ὁποῖων ἦταν ἐ Κρήτη τότε, μὴ χωνεύοντας τοὺς Ἕλληνας, ἐξεμάνη ὅταν ἄκουσε τὸ διορισμὸ τοῦ Ζωριῶ καὶ ἐδήλωσε ὅτι οὔτε θ' ἀνὰγνωριση, οὔτε θὰ δεχθῆ ποτὲ τὸν Λιμενάρχη αὐτόν.

Μόλις τὸ ἔμαθε αὐτὸ ὁ Μαλανδράκης, φορεῖ ἀμέσως τὴ στολὴ τοῦ Λιμενάρχου, ἡ ὁποία ἦταν ἡ ἴδια μὲ τὴ στολὴ τῶν ἄλλων Λιμεναρχῶν τοῦ ἐλευθέρου Βασιλείου τότε, καὶ παρουσιάζεται στο Ναύαρχο.

Ἐξῶι φρενῶν ὁ Κανεβάρο τοῦ φωνάζει ὅτι οὐδέποτε θὰ τὸν δεχθῆ.

Αὐτὸς, μὴ γνωρίζων τὰ Ἰταλικά, ἀλλὰ ἐννοῶν τί τοῦ ἔλεγε ὁ Ἰταλός, τοῦ ἀπάντησε Ἑλληνιστὶ ὅτι ἔφ' ὅσον ἐχει διαταγὰ τοῦ Πρίγκηπος, θὰ μείνῃ Λιμενάρχης, ἀδιαφορῶντας ποιὰ γνώμη ἔχουν γιὰ τὸ ζήτημα αὐτὸ οἱ ξένοι.

Ὅταν διεφηνεῖθησαν τὰ λόγια του αὐτὸ στὸν Κανεβάρο, ὁ Ἰταλὸς ναύαρχος ἐκραύγασε ἔξω φρενῶν:

— Εἶνε ἔξωφρενικὸ νὰ θέλῃ νὰ μείνῃ Λιμενάρχης στὰ Χανιά ἄνθρωπος πού δὲν ξέρει οὔτε μιά ξένη γλῶσσα.

Σ' αὐτὰ ὁ Μαλανδράκης τοῦ ἀπάντησε:

— Αἰποῦμαι καὶ ἐγὼ γιὰτί βλέπω ὅτι κοντὰ μου Ναύαρχος εἶσὺ καὶ τόσο Ναύαρχοι ἐδῶ πέρα δὲν ξέρετε ὅτι ἡ ἐπίσημος γλῶσσα ἐδῶ εἶνε ἡ Ἑλληνικὴ καὶ ὅτι οἱ Ἕλληνες ὑπάλληλοι μόνο τὴν Ἑλληνικὴ εἶνε ὑποχρεωμένοι νὰ ξέρουν, νὰ γράφουνε καὶ νὰ μιλοῦνε.

Στὸ ἐπιχειρήμα αὐτὸ τοῦ Μαλανδράκη, ὁ Κανεβάρο δὲν ἤξερε τί ν' ἀπάντησῃ. Καὶ τὸ φινάλε;

Ὁ Μαλανδράκης ἔμεινε Λιμενάρχης Χανίων μέχρι τῆς ἐνώσεως τῆς Κρήτης μὲ τὴν μητέρα Ἑλλάδα.

Η ΖΩΗ ΚΑΙ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ

Ὁ ἀρχαῖος φιλόσοφος Πύρρων ἐδίδασκε ὅτι δὲν ὑπάρχει καμμὴ διαφορά μεταξὺ ζωῆς καὶ θανάτου. Κάποιος Ἀθηναῖος, θέλοντας νὰ τὸν εἰρωνεύθῃ, τὸν ἐρώτησε γιὰ ποιὸ λόγον δὲν πέθαινε, ἀφοῦ ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος ἦσαν τὸ ἴδιον πράγμα.

— Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς, ἀπάντησε ὁ φιλόσοφος. Ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει καμμὴ διαφορά μεταξὺ ζωῆς καὶ θανάτου!...

